

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer kedden és pénteken.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

Szerkesztői kiadói szállás:
Kenyeres Adolf ügyvédi
irodája, Nagypiaczon.

NEMLERE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

3 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1-10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden ígatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alku szerint. — Hirdetések fölvetnek a szerkesztőségben és Römer és Kammer nyomdájában.

A köztörvényhatóságok szervezése és a királyföld.

Brassó 1871, május 30-kán.

A magyar királyi belügyminister folyó évi május 15-kén a következő rendeletet intézte a megyék, kerületek, vidékek és székek közönségéhez:

„A köztörvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. évi 42. törvényzikk végrehajtásának ideje bekövetkeztén, hogy a tekintetes (czim.) a törvény 91. §-ában tüzetesen körvonalozott tervezet kidolgozásával megbizandó küldöttséget kirendelhesse, a törvényhatósági közgyűlés határidejéül folyó év június hó 15-dik napját tűztem ki, s a főispant (főpolgármagyot) a közgyűlésnek ezen napra leendő egybehívására utasítottam.“ s. t. i.

A mint a belügyministernek ezen rendeletéből kitünik, úgy bizonyos az, hogy a köztörvényhatóságok rendezése iránti törvény végrehajtása ügyében már megtett az első elhatározó lépés, és megindult azon nagyfontosságú belső szervezkedési munka, mely az egyesült két magyar hazának közigazgatását új alapra fektetni van hivatva. —

Habár négy évi alkotmányos kormányzat kellett is hozzá, míg az ügyek ezen stadiumához eljutánk, most végre még is biztos reménnyel nézhetünk annak elébe, hogy a közigazgatási szervezés, ha előre nem látott akadályok közbe nem jönnek, még ez év utolsó napjáig, tehát egyidejűleg a törvénykezési szervezéssel, okvetlenül keresztül fog vitetni.

Ezen hozzászólásunkban nemesak a belügyministernek eddig elé tanúsított mun-

kassága, erélye és ügybuzgalma, hanem magának a közigazgatási törvény azon rendelkezései is megerősítenek bennünket, melyek az átmeneti és vegyes intézkedésekről szólván a tulajdonképeni eljárásra vonatkoznak, mely eljárás keresztülvitelére, illetőleg a szervezkedési előmunkálatok befejezésére alig szükségeltetik két hónapnál több idő, kivált, ha az illető törvényhatóságok közgyűlései és ezeknek küldöttségei a munkai hozzáállást kellő erélylyel folytatandják.

Magyarország jövő sorsa nagy részben ezen köztörvényhatósági szervezés szerencsés vagy szerencsétlen megoldásától lévén föltételezve, kétség alá sem jöhet azon országiszerte elterjedt vélelmy mely a végrehajtó hatalomnak egyik legelsőbb és legfontosabb feladatául a közigazgatási szervezés végrehajtását tekintti, melynek gyors, pontos és észszerű keresztülvitelére annyival inkább szükséges, mivel ennélkül rendes benső háztartásra és szilárd állami életre nem számíthatunk.

A mi magát a törvényhatósági szervezésre vonatkozó 1870. évi 42. törvényt illeti, erre nézve mi megjegyzéseink sincsenek, minthogy efelett már nemesak a törvényhozás, hanem a sajtó és közvélemény tekintélyes része is a maga idejében kimondá ítéletét.

A belügyministernek fent említett körrendelete, mely a törvényhatósági közgyűlések határidejét jelen évi június hó 15. napjára tűzi ki, az ország azon megyéi, kerületei, vidékei és székei közönségéhez intéztetett csupán, melyek soraiban a királyföldi székek és vidékek közönségei nem foglaltatnak, mert az 1870. évi 42. törvényezik, melyre a ministeri körrendelet hivatkozik,

a királyföldre nézve külön közigazgatási törvény hozatalát rendeli el, minek következtében a belügyminister a nyert felhatalmazásnál fogva sietett is a szászok kiválmának eleget teendő a szász nemzeti egyetem (universitas) összehívását elrendelni, mely jelen év január 10-kén összeülvén a kérdéses szászöldi municipialis törvényjavaslatra vonatkozólag egy tervezet készített el és ezt további intézkedés végett a belügyministerhez ez előtt két hóval fel is terjesztette.

Az ügyek ilyen állása mellett azt hittük, hogy a belügyminister a hozzá felterjesztett szászegyetemi tervezetet kellő megbíralás és a királyföldön lakó magyar és románság érdekei megóvása után még a lefolyt ülés alatt a törvényhozás elébe terjesztendi, hogy így telyesen kikerekítve legyen azon nagyhorderejű törvény, mely az ország közigazgatási belső szervezkedésére vonatkozik.

Azonban az idézett ministeri rendeletből következtetve, valamint azon körülményt is tekintetbe véve, hogy a törvényhozó testület ülészeit az őszi hónapok előtt alig fogja annyira kiterjeszteni, hogy a sok tárgyhalmaz miatt a szász municipialis törvénytervezet tárgyalására is kiterjessze figyelmét: — fájdalommal bár, de csaknem bizonyossá tesz minket azon gondolathoz, hogy a királyföld szervezése ezuttal elesvén a többi törvényhatóságok szervezésétől, ismét bizonytalan időre, talán ad græcâs calendarâs el fog halasztatni, már pedig ha valahol, úgy itt, hól tíz év óta még minden a régi provisorialis közigazgatás alatt teng, bizonyára elkerülhetlen szükség volna egy kis korszerű szervezés végrehajtása.

Ez nemesak a magyarok és románok,

TÁRCZA.

Orvosi jelentés az Előpataki fürdő idény lefolyásáról 1870.

Az egész időjárás természet ellenes, szokatlan, többnyire esőző, különböző irányú szelekkel, a munkás kezek mezeit is lerontó, alig volt 4 nap egy más után folyást derült, az estvék és reggelek gyakran hűvesek. — Ennélfogva ha a gyógyulásért Előpatakára utazók különböző súlyos betegségekkel megvoltak látogatva, nincs mit csodálni. — A fürdőbiztosi kimutatás szerint volt Előpatakán 526 család, személy összesen 1208. — Orvosi utasítás és ápolásban 220 család részesült legtöbnyire az emésztő életművek bajainak gyógyítása végett a gyermek koruktól egész a legkorosabbakig, továbbá az innen eredő vérszegény és kórminőségben szenvedők.

Sok bonyolított kóros esetek fordulván elő, megemlítem, hogy nagy része a vendégeknek máj és lép daggal szenvedők voltak és többnyire enyhülést és gyógyulást nyertek.

A más kórossal volt több mellfulladás gyakori gyomór emelygés, hányás, rendkívüli haspuffadás, kóros kövérség, lábak vízennyősségével összefüggésben, sikeres gyógyulással.

Aranyeres különböző bántalmak nyervén kielégítő könnyebbülést.

Meglepő azon hosszas tapasztalásnak eredménye, mely tanúsítja, hogy az idült kórossal színtelen és gyengességben szenvedők, legtöbnyire ne-

hány 10-14 napi gyógyviz használata után felelevenedve és javult színben mutatkoztak.

A fürdő biztosi jegyzőkönyv eléggé kimutatja, hogy sok vendég jó távolságról utazott ide, — és megemlítendő, hogy máj és lép baj enyhítéséért, két középkorú egyén használta elébb 2-3 évig a Karlsbadi gyógyvizet, és ottan nem talált hosszabb idő után annyi javulást, mint Előpatakán két hét múlva, mert Karlsbadban a gyógyvizet használata hévsége miatt mindég emelygést okozott, mely változás a javulásnak akadályozója volt.

Az aranyér bántalmak vértolulásban a fej felé ideges körtümenyekkel egybefüggve, gyakran vérhányást is okozva, különös viselkedéssel kivált a végbél nyíláson — mutatkoztak.

E kívül előfordult az idény alatt 12 tüdő vérhányás kisebb nagyobb mértékben tüdő gümölcs kórosoknál — továbbá több méhvérzés az áradásig és 3 vese vérzés.

Méh takár részint buja kórból, többnyire méhgyengeségből.

Volt Difteritis 2. Egyike után a nyelési izmok és idegek beállott bénulása itt elmúlt, és meggyógyult. —

Váltoláz, csúzos bántalmakkal volt elegendő, volt 4 szélhűdési, kik javulást találtak.

Vérhasban beteg elegendő és számos számárhurut a gyermekeknél, és kóros számtalan hasmenés. —

Volt Pokolvar egy magtalan nőnél a homlokon — halálzással; egy román férfiél a nyakszirten, ki több műtét után 3 hét múlva lábadozni kezdett. Egy asszonynál a hónaly alatt, mely a balkart és emlőt már szederjessé tette, — meggyógyult többeknél a kézen és lábon mutatkozott pokolvar, mely kisebb hosszabb idő múlva meggyógyult. — Buja-

senyv is volt képviselve különböző alakban, többeknél szájfekélyekkel — azonban kellő gyógyítás mellett elenyésztek.

A régi kankók, melyek csak is el voltak nyomva, kezdettek folyni, hanem gyógyszer nélkül is elállottak.

Görvélyes nyak daganatok oszlottak el, kivált a gyermekeknél a gyógyviz használata után — továbbá az altesti életművek tetemes gümölcs kóros daganata, két esetben tetemesen javult.

Több gyermekeknél a víz használata után a geleszták kitarokdtek.

A mell fulladásban szenvedők is jól tudták tünni az előpataki gyógyvizet kellő utasítás következtében.

A terhes nők is jól tudták eltünni az előpataki gyógyviz forrásait nem is következett bé nállók kórossulás. —

Az esős idő miatt többeknél csalán kütég mutatkozott és többeknél a víz használata után bírálati kelések tüntek fel.

Bárgyú volt kettő, mely kór esetek a vér vízennyősségből származván, itten gyógyultak.

Egy öreg zsidóné szívszélhűdésben elhalt, — továbbá egy öreg héber és ennek hitvesén gyilkolási merénylet követett el. — A nő egy napig sem fektűt, de az öreg férj ástmaticus, életműves szivbajjal, továbbá scorborticus, 11 nap múlva annyira magához jött, hogy Brassóban folytathatta gyógyítását. Tetteseit nem sikerült a bíróságoknak kinyomozni mind ekkorig.

Végre szabad legyen néhány nevezeteseb esetet töredékben közlenem:

1) J. 22. éves kised korától göröcsökben eszméletlenségben gyakran hetenként is többször szenvedő, gyógyszereket hijjában használt, Előpatakán 5

hanem számos szászok óhajtása is, kik mindnyájan a királyföldnek mostani me-rev és nyüzgő kiváltságos állapotát a haza egyik céltalan nyílt sebétől tekintvén, általa a magyar államjog egyöntetisége eszméjét a többi törvényhatóságok és nemzetiségek rovására megzavarva lenni látjuk.

A helyzet ily tarthatatlansága közepette egész bizalommal fordulunk a belügyminister urhoz azon kérésünkkel, vajha mihamarább utat és módot találna arra nézve, hogy a királyföld felszabadittván az elavult és nyüzgő állapotok nyomása alól, ennek korszerű és az igényeket megnyugtató szervezésére a szükséges intézkedések mihamarább megtéssenek, mert négyszázezer honpolgárnak megnyugtatósa figyelemre méltó kötelesség.*)

Te ö r ö k K á r o l y.

V i d é k.

Szemerja, 27. május 1871.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Nemere 28-ik számában“ felszólaltam volt a Seps-Szt.-Györgyre tervezett honvédszobor tárgyában. S most ugyan a Nemere 39-ik számában Elekes Endre egy oktató felelettel lepett meg, sőt egy hivatalos színezetű számadást is állított ki, még pedig — mint írja — hiteles adatok alapján. Ha az adatok kifogástalanok lennének is, mégis azok sem engemet, sem a nyilvánosságot nem nyugtathatják meg; miután E. E. ur hivatalanul lépett fel; s válalta magára a felelős pénztárnok Vajna Tamás kötelességét, mire megbizva nem volt, s így fennmaradt azon kétség, hátha az illető pénztárnok az adatokat jobban megfontolva, a felelős számadást egy kedvezőbbel cseréli fel? mit jogoson vár a közönség, de én is.

De minden egyébbtől eltekintve is magára a számadásra is vagyok megjegyzésem.

*) A 400.000 honpolgár megnyugtatósa bizony nagyon fontos; s nézetünk szerint nemcsak ezt a 400.000-et, de az ország valamennyi lakóját érdekli a dolog elvi oldala. Már eddig is sok rossz vért csinált székeseknél és románoknál ez a különleges szász helyzet. Ez okból sokak nevében véliünk szólani, midőn a t. cikkíró által fejtegetett helyzetre föl hívjuk a kormány figyelmét.

Az eddigi halasztást nem mentheti egyéb, csupán az, ha illető körökben nem tudták kellőleg tanulmányozni még a helyzetet. Mert az valóban még a halasztásnál is nagyobb baj lenne, ha az universitas egyoldaju információját vennék alapul csak a rendezéshez.

Ideje azonban, hogy valahára az előtanulmányok is befejeztessenek. Szerk.

A számadásból azt láttam, hogy a szobor tökéje hat részletben s tán eltérő időközökben is gyült. Ezt E. E. ur elhalgatta, el azt is, hogy a tőkék hol, hányos percentre, s mikor lettek elhelyezve? Ezen kérdések tisztába hozatala előtt a kamatok összevét nem lehet kiszámítani. Hogy az E. E. ur számítása nem elfogadható, azt magából a feleletből kimutatom. —

Egy pontban ez áll: „A pénztár állása 1869-be 1332 frt. 19 kr. volt.“ Ezen összegnek hatos kamatja két évre térszen 135 frt. 86 krt. Hát a többi összegeknek, melyek az egy ezeret megközelítik hol a kamatja? csak ezen egy példa mindenkit meggyőz, hogy a kamat a ki tett 151 fri. 68 kr. tőkének nem felel meg, s a kamatnak a ki tett összevet jóval meg kell haladni, s következőleg a tőkének is 2476 frt.-nál nagyobbak kell lenni a tizenegy darab aranyakon kívül is.

A kezelés pontatlanságát mutatja az is, hogy egy gyűjtőtől a pénztárnok 81 forintot nem vett kezeléhez.

Csak a felhozottakból is láthatja a T. C. közönség, hogy a szemerjai buslakodó kedélynek felszólalása nem volt alaptalan: s E. E. urnak hiteles adatai (?) nyomán közölt számadása nem nyugtathatott meg, sőt ellenkezőleg a buslakodásra újabb, és nagyobb okot szolgáltatott; Elekes ur pedig a takuisses filosofus mánsisses.

U j v á r o s y F e r e n c z.

K ü l f ö l d.

FRANCZIA ÜGYEK.

Páris a legutóbbi 48 óra alatt vérbe és tűzbe lett öltöztetve. Ezek már nem a szabadság, nem a köztársaság, hanem a rablóguyjtogatás vörös színei.

A bírák isznak, esznek a törvényszéki termekben, sőt még koczeziutanak is a vádlottakkal, s egyegy kortyval megkínálják ezeket is. A Petites-Peres templomban a nemzetőrség dorbézol félrecsapott főveggel. A esontvázak kiszedését folytatják, de ugyanakkor a kelyhekot és gyertyatartókat sem állják elvinni. Négy terhelt kocsiyal vittek el már holmit, s most másokat terhelnek meg. A Notre-Dame de Lorette templomban szünetlen sűrögnek, forognak, s az általuk elrabolt holmik értékét 600.000 frankra teszik. —

Versaillesból 24-ről írják, hogy Thiers a nemzetgyűlésben a következő közleményt tette: „Nem azért jövök, hogy önöket megvigasztaljam; magam is vigasztalhatatlan vagyok a szerencsétlenség miatt, mely az országot érte. Mindenek előtt engedjék mondanom, hogy a lázadás legyőzött. Páris legnagyobb részén a háromszínű zászló lobog. A lázadók által elkövetett vérlázító vandalizmus a kétségbeesés szüleménye. Tegnap az operatérig és a Montmartreig nyomoltunk volt előre, és a Vendome-tért s a Louvret körülvtették.

A Szajna bal partján Cissej tábornok a legtöbb fontos pontot megszállta. A tábornokok nem akartak éjjel működni egy oly városban mint Páris. Ezt stratégiai okok is akadályozták, különben senki sem lett volna képes, a galádokat elhatározott szándékukban megakadályozni. A lángok a pénzügyi ministerium, államtanács és főszámszék épületei fölébe emelkedtek. Lehetetlen volt valamit ellenük tenni; a sáncczolatok ágyukkal voltak megrakva s a lángokat a petroleum kiolthatatlanokká tette. Ma reggel a tábornokok mindent megkisérlettek, a mi hatalmukban állott. Midőn azonban a Vendome tért elfoglalták, akkorra a Tuileriák már hamuvá lettek.

Mindent megkisérletünk, hogy a Louvret megmenthessük s alapos reményünk van, hogy a mentés sikerülni fog. Szerencsétlenségre a városháza is ég. —

Mi győztünk; de nem lehattunk urai azon gonosztevők kezeinek, a kik petroleumot alkalmaztak és petroleummal töltött bombákat vetettek a katonák közé, hogy ezek közül többen égési sebeket kaptak. A mi kötelességünk az, hogy a hidegvért és az egy-séget megóvjuk, a mire multhatlanul szükség van.

Szükséges törvényesen, de kéréllhetlenül büntetni. Az általános lélekismeretnek hasonló bűnökkel szemben könyörtelenül kell elbánni. Mi törvény-szerűen fogunk büntetni. Én azt tartom, hogy a kegyelmezési jogot a nemzetgyűlésre hagyjuk. Ezen módon felelősségüket a miénkkel fogják megosztani. A katonai műveletek végrehajtása után az igazságszolgáltatásnak kell művét bevégeznie.“

A fölkelés agyonlötvetett főnökei között Valles-t, Amorous-ot Brunet-et, Rigault-ot, Parisel-t, Dombrowski-t, Le Francais-t es Bousqu et említik.

ANGOL ÜGYEK.

London, május 26. (Az alsóház ülése.) Egy interpelláció folytán a kormány kijelenti, hogy a politikai vádlottakat nem adhatja ki, de minden egyes esetben a kormány el fogja dönteni, hogy a vádak politikai, vagy közönséges bűntény természetével bírnak-e?

A „Times“-nak távirják május 24-ről: A Pantheon, Val de grace, valamint a Notre Dame és Hotel Dieu, majdnem teljesen meg vannak semmisítve. Az igazságügyi, la chapelle, új operaházi és az osztrák követsegi paloták lángban állanak. — A Notre Dame de Lorette és a Trinité templom mellett borzasztó harcok folytak.

A bevonulás Párisba.

A „Times“ levelezője következőleg írja le a versaillesi csapatok bevonulását Párisba:

A május 21-án végbement nagy esemény mindenkit meglepett. Az iránt tisztában volt kiki, hogy ennek csakhamar be kell következni, hanem azt, hogy a bevonulás 21-án történnék meg, nem hitte senki. Maga Mac-Mahon ugy számított, hogy legalább 6 napba fog kerülni a nagy munka kivitele. Egy szakasz gyalogság a város falain belül volt, a nélkül, hogy valaki tudott volna valamit a belopódzásról. Auteuil és Point du Jour valami két óra hosszat voltak kitéve a bombázásnak az után, hogy már a versaillesiak kezében voltak.

Egy Clément nevű tiszt a szt. cloudi kaput s a közel fekvő árkokat minden őrizet nélkül találván, zsebkendőjével intett embereinek, kik aztán valami 100-an összeszedődözödve megszállották az odahagyott állomásokat.

E közben villámgyorsan terjedt el a bir, hogy rést találtak s csakhamar egy egész zászlóalj sietett a merész kezdeményezők támogatására.

Fél négyre az auteuili és point-eu-jouri állomások bőven meg lettek rakva csapatokkal Auteuil kapuja és fölönő hidjai romban heverték, de ezek helyett a lázadók egy óriási torlaszt emeltek.

A „division Vergé“ egyenesen Auteuilnek tartott. Alig értek oda az első hadoszlopok, a házakból golyók repültek feléjük s jelentékeny pusztítást vittek véghez. A mitrailleuseök azonban olyan hathatósan kezdtek dolgozni, hogy a lázadók egy pár óra alatt eltűntek.

A „division Douay“ a st. cloudi kapun áthaladt Point-du-Jour felé. A katonák gyorsan hatoltak be a romban fekvő kaszárnyákba és kasamatákba s az ott rejtőzködő lázadókat egytől egyik nyakon csipték.

Ezután előkészületek tétettek az előnyomulásra. Az ellenség Vaugirard és Montrouge között oly hevesen tüzelt, hogy ezt a pontot okvetlen rohammal kellett elfoglalni. Erre a nem épen könnyű munkára a „division Cissej“ volt kiküldve, mely azt derekasan véghez is vitte.

La Muette 22-én reggeli 2 óraker jutott a versaillesiak kezébe minden nagyobb ellenállás nélkül. Később egy új hadosztály érkezett Passy felől, hogy La Muette elég biztosítva legyen az eshetőség ellen.

A „division Vinoy“ a Trocaderot foglalta el. A főhadiszálláson csak 4 óraker adatott ki a parancs, hogy a tüzelést Point du Jour irányában be kell szüntetni.

Este felé — folytatja a levelező — megszálltam Point-du-Jourt, Auteuilt, a st. cloudi és auteuili kapuk közt fekvő várfalakat. Minden, a mit láttam, azt bizonyítja, hogy a versaillesi tüzéség jól célzott: a kapuk összedülve, a felvonó hidak leszakadva; az Auteuil es Point-du-Jour közt elterülő térségen a bombavájta lyukak egymást érték. Maga Point-du Jour, valamint St. Cloud szintén el vannak pusztulva. A kaputól a vasuti állomásig nincs egy

nap mulva bebizonyult, hogy pántlika geleszta oka volt bajának, mely kitakarodván meggyógyult.

2) D. 38. éves nő epekő miatt sárgaságban 3 év óta szenvedő, tavaly 3 hét mulva javult, az idén meggyógyult.

3) J. B. 40. éves kiasszott, kimerült, felgyógyult megerősödött; bajának oka az emésztő művek gyengülése volt.

4) G. M. 65. éves vizkóros lépdaggal mellfuladással; az okozó baj hasüregtet félig betöltő lépdag 42 nap mulva felgyógyult.

5) H. G. tisztviselő 38. éves 4 év óta sárgaságban és fejszédelésben szenvedő. — A baj oka májdag meggyógyult.

6) Sz. kereskedő húgy holyagtorkában 13 év óta sinlödő kinzó fájdalomtól megszabadult.

7) M. 69. éves vérbomlásban szenvedő, mellfulladással lábainak köszvényes fekélyeivel meggyógyult. —

8) K. 50. éves lábfekélyes májdaggal mind két bajból meggyógyult.

9) W. 46. éves 3 év óta gyomor zsabában, hányással, kimerült egyén, megerősödött, meggyógyult. —

10) K. vénbányász idült hányással vétagok gyengeségével meggyógyult.

11) O. b. K. 62 éves fejszédelésben, kábultsággal kinlödő, legkisebb zajra is ingerlő májdaga elmulván, meggyógyult.

12) K. — vesevérzés gümökórból származó — vérhással, és arany érrel bonyolódott meggyógyult. —

13) N. 10 éves leánykánál torok mirigyek tultergése és lépdag sok láz után meggyógyult.

14) N. 29. éves nő, máj. lépdaggal meg vize nyős lábdaggal, vérbajból eredvén tetemes javulással hazatért.

15) R. F. sárgaságban 4 év óta szenvedő 52 éves meggyógyult.

16) R. napokig tartó méhgöresök egy 38 éves nőnél elmultak.

17) S. 31. éves hébernö bélcatorna gyengyülésből eredt hasmenéstől a borviz használata által megmenekült.

D r. S z a b ó V.

ház, mely lakható lenne; csak háromnak van fedele; az utzák mintha bombákkal lennének macadamizozva. A viaduct és a hidak kevésbé vannak megsérülve. A viaducttól egy hatalmas égést vettem észre, melynek a Mars mezőn kellett lenni s azt is kivettem, hogy a versaillesiak és insurgensek közt véres harc foly. A tartalékcsoportok a Concorde-téren s a Rivoli utzán voltak föllállítva. Vinoy tanoknak 70—80.000 ember áll rendelkezésére minden pillanatban. Több irányban lehetett hallani fegyvercsörgést, harczi lármát.

Ejjel a Vendome-tért is megszállták s az a hír szárnyal, hogy már a Tuillériákat és a Hotel de Villet is elfoglalták. A Versaillesba szállított foglyok száma jelentékeny.

NÉMET ÜGYEK.

Münchenben a katolikus congressus előkészítő értekezletén kimondták a Rómától való elszakadást s kikiáltották a nemzeti egyházat ily kiáltásokkal: „Éljen Döllinger, a német pápa!”

OLASZ ÜGYEK.

Rómában az olasz alkotmányünnepély június 4-én megy végbe. A pápa legközelebb Castel Gondofoba megy.

Döllinger kiközösítése folytán a szabadelvű és klerikális egyetem hallgatók közt a legnagyobb mérvű surlódás állott be. Kihágásoktól tartanak.

KELETI ÜGYEK.

Athénéből 20-ról írják, hogy a királynak legközelebb Németországba s Dániába leendő utazása miatt a kamra elfogadta az Olga királyné regnességére vonatkozó törvényt.

Legujabb.

München, május 26. A katolikus kongressus előkészítő értekezletén kimondták a Rómától való elszakadást s kikiáltották a nemzeti egyházat ily hiáltásokkal; „Éljen Döllinger, a német pápa!”

Róma, május 26. Az olasz alkotmányünnepély június 4-én megy végbe. A pápa legközelebb Castel Condolfo-ba megy.

London május 26. Egy interpelláció folytan a kormány kijelenti, hogy a politikai vádlottakat nem adhatja ki, de minden egyes esetben a kormány el fogja dönteni a vádak politikai vagy közönséges büntény természetével bírnak-e?

Versailles, május 26. A nemzetgyűlésben az igazságügyminiszter egy törvényjavaslatot terjeszt elő a kegyelmezési jog gyakorlására nézve, a mely szerint a végrehajtó hatalom főnöke a kegyelmezés jogát csak a külön bizottság ajánlás esetén gyakorolhatja s amnesztia csak a törvény által adathatik. A belügyminiszter egy törvényjavaslatot nyújt be a hirlap-kauczió behozatalára nézve, a mely szerint a kauczió politikai és szaklapokra nézve 25.000 frankban állapittatik meg. Echas Erius és 60 társa törvényjavaslatot nyújt be arra nézve, hogy küldessék egy enquete a fölkelés okainak kipuhatólására. Mindhárom javaslat sürgőssége kimondatik.

A Thiers házának újból való fölépítésére vonatkozó tv.-javaslat egyhanguan elfogadtatott. Erre Leflo közli a katonai operációk állását s azon reménynek ad kifejezést, hogy a fölkelés végső menhelyén is csakhamar, legfőlebb holnap, elnyomatik. Tudatja továbbá, hogy egy bizonyos számú kezes agyonlövetett, azonban reméli, hogy az érsek megmentetett. Ujabb égésről a hadügyminiszter nem értesített.

Versailles, május 26. Párisi hírek jelentik este 5 órától: Vinoy hadserege elfoglalta a Bastille-tért, a melyet 10.000 fölkelő védelmezett; a harc igen élénk volt. Reggel csapataink a bouy-i hidat is elfoglalták, megszállva tartják Chaumontnak egy részét, és Belleville ellen nyomulnak, a honnét a felkelők útegei szakadatlanul

szórják a petróleum-bombákat Párisra. Ütegeink a Montmartre-től elhatolnak a Belleville-i útegekig is.

Versailles, május 27. Párisban egész városrészek égnek; az oltás lehetlenné vált s a csapatok is akadályozták az előrehaladásban.

Versailles, május 27. A helyzet még nem változott. Folyvást tartanak a dühös csaták s a tüzvész meg-megújul.

Saint-Denis, május 27. A múlt éjen át rettenetes tűz volt Párisban látható. Sok tüzoltó érkezett Párisba Brüsseltől és Antwerpenből. Most csökken a tűz, a mire a szél szünetelése is kedvező. Lavillette még nem foglaltatott el.

Brüsszel, május 27. Versaillesból érkezett távsürgönyök jelentik, hogy egész Páris tüztenger, mely irtózatot látványt nyújt. Az izgatottságteljes kíváncsiság itt mindenkit megragad s éjjel-nappal várják a jóbhireket.

Brüsszel, május 27. Aubervillennél tömérdek menekülni akart fölkelőt kergettek vissza a német hadcsoportok.

Flórencz, május 27. Az „Opinion National” föntartja azon hirt, miszerint a király a főváros áttételével egyidejűleg le fog köszönni és a koronaherceg fogja átvenni az uralkodást az új székhelyen.

Flórencz, május 27. Biztossan állítják, hogy már alájegyezzék a dekrétumok, a melyek szerint Robillant tábornok bécsi, gróf Greppi müncheni, és gr. Latour stockholmi követté neveztetik ki. Stuttgartban és Karlsruheban nem lesz többé követség. A kamara folytatta a pénzügyi helyzet fölötti vitát.

Brüsszel, május 27. Versaillesi hírek szerint a legitimisták és orleanisták Thierst tekintik legfőbb akadálnak a monarchikus restaurációra és őt megbuktatni akarják. Changarnier késznek nyilatkozott volna Thiers utóda lenni. Rochefort első kihallgattatásánál ájulásba esett, öntudatának visszanyerése után vonakodott választ adni és óvást tett törvénytelen elfogatása ellen.

A „Nemere” eredeti táviratai.

Feladatott Pesten 1-án 11 óra.
Érkezett 12-án 12 óra 40 percz.

Olaszország fegyverkezik a pápa és Franciaország közötti barátságából származható támadások esetére. — Chambord herceg Bécsujhelyt mindenét eladja, Franciaországba indulandó.

Magyar színház Brassóban.

Szerdán május 31-én: „Budavár bevétele” történeti hősjáték 5 felvonásban (fényes jelmezekben) Komlósytól adatott.

E dícsően sikerült darabban a társulat minden szereplő tagja oly jól tükrözé szerepkörét, hogy biztítész urannak, nehogy megnyújtott röffel kapjon nyilt pirongatoriumot, tehetsége kerekének legalább egy tized részét perpetuum mobile-áznia kell, ha a meglehetősen számmal jelen volt n. é. közönség teljes meglegedettségét csak közeittől is tolmácsolni óhajtja.

Ez est hőse, még pedig első, (Györfly) volt, Szapáry Pétert (törökfogságban) később mind szabad nagy lelkű magyar főnemest, mind szavai, mind mozdulataival felségesen jellemző.

(Györflyné) Ilkát, Szapári nejét, értelem és érzelem teljesen, mondhatni magasztosan játszá, gyönyörű erőteljes, tiszta érthető hangjával s minden mozdulataival mindig a leghivebben tükrözi visszazerepkörét, melyet személyesít.

(Osváth) Hamza budai helytartót, művészileg s oly jól jellemző, hogy minden hizelés nélkül ez est harmadik hőse ő vala.

A negyedik hőstünk ki lehetne más, mint kedvenceznők (Bácsné) ki Zulima Hamza leányát az ő rokonszenves s bájoló édes megnyerő hangjával oly dícsően s művészileg tükrözé, mint rendszeren.

Tovább is számozhatnám ez élvezetteljes esténk hőseit, ha lapunk szük tere engedné s mind végig dícsérőleg kellene szólnom.

A társulat egyesei, úgy mint az igazgató ur a lejárt 20 bérleti előadás alatt nagy figyelmet fordítva a n. é. közönség jószágát viszonzni sőt mi több, hogy teljesen meghálálja a közönség szives pártolását, s engem s ítéző társam T. G. urat az utóbbi lapokban közzé tett nyilazásainkat ránk némileg vissza szórhasssa, nem sajnált költséget s fáradságot, hogy körünkben léte utolsó napjaiban meg-orvosolja azon hiányt, melyet az énekekben szenvedünk, egy új énekes növel szerződött. Ezen orvost mind ismerjük. Ezen jó énekesnő nem más, mint egy pár évvel ezelőtt itt volt Váczy Vilma kisasszony, kit reményelem egy pár év nem feledtete el a közönséggel s körünkben első s még egy párszori fellépte szives pártolásban részesülend.

Váczy Vilma kisasszony, mint új szerződött tag felléptétől ma pénteken június 2-án 1871 adatik:

A rokkant huszár,

énekes vigjáték 3 felvonásban Szentpéteritől. —

M. K.

V e g y e s.

(A S.-Szt.-Györgyi tekintetes tanács következő programot és felhívást bocsájított közre.) Programm:

Szepsi-szent-György városa szépmező nevű határán, az 1849. év július 4-én elvázertt szabadságharcosok sirja fölé, f. év június 4-én alábbi ünneplésséggel „emlékkő” állítatik.

1) Június 4-én délelőtt 10 óraker — reggeli isteni tisztelet után — a város minden egyes egyházközsége harangjait a gyülekezésre meghuzatja, melyre a résztvevő közönség a városház előtti piac téren össze jön.

2) 1/2 11 óraker — három taracklövés után — a menet induland.

3) A sirhoz megérkezvén:

- A helybeli ref. lelkész alkalmi beszédet,
- A rom. kath. lelkész imát,
- A gör. keleti lelkész besztertelést és
- Vida D. honvéd őrnagy zárbeszédet fog tartani.

4) Az ünnepléssé három taracklövéssele befejeztetik.

Kiadta S.-Szt.-Györgyön, május 20-án 1871-ben a város tanácsa.

(Fölvívás!) Folyó év június 4-én délután 3 óraker lövész- és tornaegyleti alakulógyűlés tartatik a város dísztermében, melyre a városi és vidéki minden érdeklött honfiak tisztelettel meghívattak. Ugyanszintén:

1849. július 4-én a szépmezőn elvázertt szabadságharcosok sirja fölé állítandó „emlékkő” költségeinek némi fedezésére, id. Nagy Elek veterán honvéd kóróda melletti kertjében föllebbi nap délután 6 óraker a városi zenekar által rendezendő zeneestélyre is tisztelettel meghívattik a nagyérdemű közönség! —

Belépti díj személyenként 20 kr.

Sepsi-Szent-György, május 20. 1871-ben a város tanácsa.

(Beküldetett.) Az agyonhallgatás gyakran szép dolog, de olykor olykor nem hasznos. Mi felkértük egy pár hóval ezelőtt az igen tisztelt rendőr (polizei) biztos urat, méltoztatnék a vágómarhákat városunk népes s szükutszén keresztül kötélen vezetetni, mert élet, azaz emberélet forog gyakran veszélyben. Azt hiszi a t. közönség, hogy figyelmeztetésünket siker koronázta? Ellenkezőleg! A mészárosok méhkertjéből per 20—30 darabot hajtának máig is a lóhátos „votávok” szabadon a klastromszélys-czérna s fekete utzán keresztül a várutszába a Polizeidirektor ur szemeláttára, s ez ellen intézkedés nem történik máig sem. — Ismételve kérjük tehát az igen tisztelt rendőrbiztos urat: figyeljen erre is, mielőtt szerencsétlenség történnék, hisz az agyondőfetés nem tartozik ám épen a legkellemes halálok közé. — Ha szabad kérdeznünk, szeretnők tudni: kiért van a hivatal, kiért neveztetik ki a hivatalnok s ki ennek itt minálunk az ellenőrzője? — Folytatjuk.

Bécsi börze június 1-én.		Brassói pénzárnykj. 1-én	
Pénznemek.		Pénznemek.	
Arany	5. 88	Arany	5. 88
Napoleon'or	9. 88	Napoleon'or	9. 90
Ezüst	122. 50	Magyar 20 franc	9. 90
Magyar földteherm.	79. 75	Ezüst huszas	— 41
Erdélyi „	75. 25	Tallér	2. 46
Banati „	77. 50	Török líra	11. 32

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Kenyeres Adolf.

KIADÓ BIRTOK. 103 1—8 Sz. 2357 1871.

Urmösön a vasuti állomástól egy negyed óra távolságra egy 280 hold területű birtok — minden hozzátartozó gazdasági épületekkel, és egy ujan épült szeszgyárral hat évre hasznóbérbe adandó. Bővebb felvilágosítást ad Urmösön Lázár Mihály és Brassóban a Nemere szerkesztősége.

Hirdetmény.

Előpatakán az ujan épült Gidófalvi féle házát hasznóbérbe véve, abban étcsarnokot rendeztem, a melyet folyó h. 15-dik napján F e k e t e s a r n o k a cím alatt megfogok nyitni. Jó ételekről és italokról jutányos árokon, valamint pontos szolgálatról gondoskodni fogok. 105 1—6

Uj üzletemet a. ez. t. közönségnek figyelmébe ajánlva, vagyok alázatos szolgálója

Fekete Josef.

ORGONÁK!!!

A nagyérdemű egyház előljároságoknak figyelmébe ajánlja alólirt, hogy uj orgonák a jelen korszak szerint különféle dispositiókkal bár minő nagyságuak készítését elvállalja. (79 6—0)

Kitűnő változatok ára 50 frtt. föl 300 frtig. Továbbá minden régi orgonák javítására és módosítására ajánlkozik oltsó árban, több évi jót állás mellett.

Brassó, Bolgárszeg 1436 szám.

NAGY J.,

orgona- és zongoraművész.

Eladó 98 2—3

LAKTELEK.

Epen S.-Szent-György város végénél Szemerján, jelenleg csendőr laktanya helyiség és laktelek szabad kézből eladó, bővebben értekezhetni felölle Kölönte Antal tulajdonossal.

PAP FERENCZ

nádszék- és butorgyártó.

Figyelmébe ajánlja a t. ez. közönségnek jó és oltsó nádszék, fontelle, kanape, pione és több fából való szobabutorait.

Megrendeléseket elfogad, és a távolabb vidékre is gyorsan kieszközöl. Kivánatra mintakártyákat bérmentesen küld.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Gyára és raktára vagyon Brassóban, a Nagypiatzon 326. szám alatt a Remenyik-féle házban a rendőrség mellett. 21—0

Wannieck Frigyes,

vasöntödéje és gépgyára
Brünnben.

Ajánlkozik mindennemű gépek készítése, valamint Czukorgyarak, Szeszgyarak, Fűrész és Lisztelőmalmok, Olaj, Keményítő és Spodiumgyarak, Gyapjumosók és szárítók felállítására s. a. t. Bányagépek — Szivatjuk, Gőzgépek és üstök; közönséges és sodronykötél átvitelek szállítására. Mind kitűnő készítmények a legjutányosabb árokon. 104

Képviseltetik Brassóban

F. Poduschka által

Nagyutsza 529-ik szám alatt.

Árlejtési hirdetmény.

Alólirt kiküldött biztos által közhírré tétetik miszerint ügyvéd Mayer József ur által képviselt Christine Maxman, Aescht Elisabetha ellen 18 császár kir. arany lőke és járulékaikért végrehajtásos ügyében, a brassói városi és vidéki tanácsnak mint törvényszéknek az 1871. év April 15-én 2357. szám alatt kelt válaszában az utóbbinak már végrehajtásilag zálagolt és becsült a bolgárszegben rámutzában 1177 sz. telekkönyvi sz. a fekvő 860 o. é. forintra becsült lakházának árverezése megengedett.

A fennevezett fekvőségnek árverezése az 1871. év junius hó 3-án és julius 1-én a következő feltételek alatt fog elővétetni.

1) Az árverezendő telek a törvényszéki becsülés útján meghatározott 860 o. é. frt. becsárban fog kikiáltatni. —

2) Az árverezni szándékozók kötelesek lesznek az árverezendő birtok becsára után járandó 10 % bánatpénzt előre a kiküldött biztos kezébe letenni. —

3) A megvásárolt birtok árának két versen, még pedig felének a leverés napjától számítandó 14. az ezután következő 14. napok alatt pedig a másik felének is a p. p.-r. 459. §- a következőjei mellett,

a törvényszékhez, a mennyiben a betáblázott terheknek átvétele nem történne meg, mulhatlanul ki kell fizetődni.

4) A vásárló a megvásárlás napjától kezdve a megvásárolt telek birtokába és használatába lép, ő hordoz minden avval kapcsolatos terheket, valamint esetleges károkat is.

5) A telekkönyvileg nevére való átírási engedélyt csakis az árverezési feltételek teljesítése után nyeri meg.

Egyszersmind felszólíttatnak mindazon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényszék helyén, vagy ennek közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltelősök végett Brassóban meghízottat rendeljenek, és azok nevével és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben, a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Ugy felhivatnak azok is, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnek, igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, a kiküldött biztosnál nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Brassó, 1871. Május 1-én.

Russu György,
törvényszéki kiküldött.

Előpataki ásványvíz.

Több évi tapasztalat azt tanította, hogy a február és márczius havakban töltött víz eredeti jóságát és oldó erejét sokkálta tovább és jobban megtartja mint a más időszakokban töltött. Ugyan-azért úgy intézkedtem, hogy f. év február és mártius havaiban a főkutból tiszta uj üvegekbe, javított dugaszolással annyi víz és úgy töltessék, hogy a víz minősége iránti minden igénynek elég legyen téve és minden megrendelés a leggyorsabban teljesíthetessék.

Lehető hamisítások kikerülése czéljából a raktáramból kikerülő üvegek cink-kupakkal vannak ellátva, melyen köriratban kinyomott betűkkel e szavak: „Előpatak Dr. Otrobán.” közepén pedig „1871” olvashatók. Továbbá örömemre válik tudathatnom, miszerint a tavalyi árakat, az idém tetemesen leszállíthatom és az által ezen jó hatású víznek élvezhetését könnyebbíthetem. Ugyanis egy 50 nagy üveget tartalmazó ládának ára az idén csak 7 frt. 50 kr. egy 66 kisebb üveget tartalmazó ládának ára 4 frt. és a közönség kényelmére újabbán készült 25 nagy üveget tartalmazó ládának ára 4 frt. Az üvegenkénti eladást a brassói fogyasztó egylet (Consumverein) eszközli.

Egyszersmind ajánlom a felügyeletem alatt készült

„Előpataki hajtó pezsgő-porokat“

melyeknek főraktára Brassóban Száva Gerő urnak „a koronához” czimzett gyógyszertárában van.

42 14—0

Dr. Otrobán Nándor.

Hasznóbérbe-adás.

A Tusnádi fürdőben

az országut mellett levő nagy vendég-fogadó és kávéház, ellátva sok laksobával és istállóval f. év Junius elsőjétől kezdve három egymásután következő évre hasznóbérbe adandó.

Közelebbi tudósítást nyerhetnek a t. ez. vállalkozók:

96 3—3

Jontsovics Demeter urnál a csergepiacson
149-ik szám alatt Brassóban.